EDUSKUNNAN KANSLIA
pääsihteeri Maija-Leena Paavola

LAUSUNTO (TÄYDENNYS)
16.9.2022

TÄYDENNYS EDUSKUNNAN KANSLIAN LAUSUNTOON EDUSKUNNAN LAKIVALIOKUNNALLE HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ AVOIMUUSREKSITERILAIKSI (HE 98/2022 VP)

Näkökohtia liittyen lakiehdotuksen 9 §:n 1 momentin 8-kohtaan

(esitetty valiokunnan asiantuntijakuulemisessa 16.9.2022)

Lakiehdotuksen 9 §:n 1 momentin 8 kohdassa velvoitetaan Valtiontalouden tarkastusvirasto antamaan eduskunnalle *vuosiraportti* rekisterin toiminnasta ja valvonnasta.

Eduskunnan työjärjestys ei tunne termiä vuosiraportti, joten pitäisin selkeämpänä käyttää tässä yhteydessä ETJ:n yleiskäsitettä *kertomus.*

Säännöksen perusteluissa todetaan, että vuosiraportin tulee sisältää yhteenveto rekisterin sisällöstä, mahdollisista kehittämisehdotuksista ja lobbauksen nykytilan kuvauksen. Vuosiraportti mahdollistaisi myös avoimuusrekisterin parlamentaarisen seurannan. Sinällään tavoite on hyvä ja kannatettava.

Vuosittaista kertomusmenettelyä pidän tähän tarkoitukseen kuitenkin verrattain raskaana prosessina, kun ajatellaan kertomusten käsittelyä eduskunnan täysistunnossa ja valiokunnissa.

Viime vuosina, lähes aina kun tehdään uutta lainsäädäntöä, koskee se sitten erilaisia valtuutettuja tai muuta, niin säädetään velvoitteesta antaa eduskunnalle kertomus joko vuosittain tai kerran vaalikaudessa. Parlamentaarista valvontaa ja seurantaa voidaan nähdäkseni toteuttaa nykyaikana muilla, ajantasaisemmilla instrumenteilla kuin kertomusmenettelyllä.

Esitänkin valiokunnan arvioitavaksi, voitaisiinko sääntelyä tässä kohdin keventää esimerkiksi niin, että Valtiontalouden tarkastusvirasto voisi sisällyttää avoimuusrekisteriin liittyvät näkökohdat esimerkiksi vuosittaiseen toimintakertomukseensa.